

Till dig som har ont i halsen

OM DU HAR FÖRKYLNINGSVIRUS SKA DU LÅTA INFEKTIONEN LÄKA AV SIG SJÄLV EFTERSOM PENICILLIN INTE GÖR NYTTA MOT VIRUS.

De allra flesta halsinfektioner läker ut av sig själv inom en vecka, oavsett om de orsakats av virus eller bakterier. Om du har ont i halsen och samtidigt har snuva, heshet eller hosta och ibland feber, så talar det starkt för att det är ett förkylningsvirus som ligger bakom. Då ska man låta infektionen läka av sig själv eftersom penicillin inte gör nytta mot virus. Ibland kan det onda i halsen sitta i någon vecka.

Om du bara har halsont och feber utan snuva, heshet eller hosta, dvs halsfluss, orsakas infektionen ibland av bakterier, framförallt streptokocker.

Vid lindrig halsfluss har man inte någon nytta av antibiotika. Vid måttlig eller svår halsfluss med streptokocker rekommenderas antibiotika. Vid svår halsfluss kan antibiotika förkorta tiden med besvär med två till tre dagar.

Kan läkaren ta ett halsprov för att se om du kan ha nytta av penicillin?

Om du har halsont utan hosta, heshet eller snuva och har feber (mer än 38,5 grader), svullna lymfkörtlar på halsen eller vita beläggningar på halsmandlarna orsakas ungefär hälften av infektionerna av streptokocker.

Eftersom det inte går att se med ögat vilka infektioner som orsakas av streptokocker kan läkaren ta ett snabbtest från halsen för att se om penicillin kan göra nytta. Blodprover har läkaren mycket sällan någon nytta av.

Det är vanligt att barn, framför allt i förskoleåldern, är bärare av streptokocker i halsen. Läkaren tar därför

inte halsprov på barn om de inte har tydliga tecken på halsfluss. Enbart bärskap ska inte behandlas med antibiotika.

Antibiotikabehandling

Om antibiotika bedöms göra nytta ges i första hand penicillin eftersom det har en mycket bra effekt mot streptokocker. Efter 2–3 dagars antibiotikabehandling är du smittfri.

FAKTA OM ANTIBIOTIKABEHANDLING

Antibiotika är läkemedel som används för att döda bakterie eller hämma deras tillväxt. Antibiotika har ingen effekt på infektioner som orsakas av virus.

Antibiotika bör användas sparsamt och bara när det verkligen behövs, annars kan de nyttiga bakterierna du bär på slås ut.

Fel använt kan antibiotika bidra till att bakterier blir motståndskraftiga (resistenta) så att antibiotika inte längre fungerar när det verkligen behövs vid allvarliga bakterieinfektioner.

Antibiotika kan ge biverkningar såsom diarré och utslag.

Penicillin är den vanligaste sortens antibiotika, men det finns andra typer av antibiotika som motverkar bakterier.

Vänd bladet

Tillsammans
för ett friskare
tryggare och
rikare liv

Goda råd

- >> Dryck och halstabletter kan vara lindrande.
- >> Smärtstillande läkemedel kan tas vid behov, t.ex. paracetamol eller ibuprofen.
- >> Tvätta händerna ofta för att undvika smitta.

Att vara uppmärksam på

Kontakta läkare på nytt om du försämras eller inte blivit bättre inom tre till fyra dagar. Ta även kontakt om du får svårt att gäpa eller svälja. Du kan till exempel ha fått en Halsböld som är en varbildning vid halsmandlarna.

MER INFORMATION på 1177.se

Mer att läsa om vård och hälsa finns på 1177.se.

Det är sjukvårdsregionernas egen webbsida. Alla råd och tips är medicinskt granskade och godkända.

Ringer du 1177 får du sjukvårdsrådgivning på telefon. Sjukvårdsrådgivningen är gratis och öppen dygnet runt.

LÄTTLÄST

Om du har ont i halsen kan det bero på ett förkylningsvirus. Är det ett förkylningsvirus har du oftast snuva och hosta. Ibland kan du få feber.

Det är inte alltid du får snuva, hosta och feber samtidigt.

Antibiotika gör ingen nytta mot virus. Då ska du låta förkylningen läka ut av sig själv. Det onda i halsen kan sitta i någon vecka.

Har du halsont och feber men ingen snuva, kan det bero på bakterier. Då kan du ibland ha nytta av antibiotika.

Det går att ta ett enkelt prov från halsen. Då vet läkaren säkert om du behöver antibiotika.

Antibiotika är medicin som du kan få mot infektioner. Det är inte bra att äta antibiotika i onödan.

Bakterierna kan bli motståndskraftiga mot antibiotika. Då fungerar inte antibiotika när du verkligen behöver det nästa gång.